סריקא והשתא גופא מליא אבל זרע אין לה

דמעיקרא גופא סריקא והשתא גופא סריקא

אימא לא צריכא: סימ"ן אמר ליה לא נעש"ה

מעשי"ה במית"ה נעש"ה ולא נעשה בולד

יבם ותרומה יבום ותרומה סימ"ן: אמר ליה

רב יהודה מדאסקרתא לרבא לא נעשה מתים

כחיים לענין יבום מקל וחומר ומה במקום שעשה ולד מן הראשון כולד מן השני

לפוסלה מן התרומה לא עשה מתים כחיים

מקום שלא עשה ולד מן הראשון כולד מן

השני לפומרה מן הייבום אינו דין שלא

נעשה מתים כחיים ת"ל ידרכיה דרכי נועם

וכל נתיבותיה שלום יונעשה מתים כחיים

ד"ה כל חדם וחום' חוליו

ב., כ) שבת קמה. לקמן

(t .r:6

ב. בכורות מו:, קדושין סה: [כריתות

לו:ן, ע) ב"מ ג: כריתות

יא:, י) [לקמן פח:], כ) ס"א אכל, () [עיין היטיב

תום׳ כריתות יב. שילהי ד״ה

או דילמא וכו׳ והל"ע וע"ע

וכרימות שמו.

א א מיי פ״י מהל׳ גרושיו הלכה ה סמג עשין נ טוש"ע אה"ע סימן יז סעיף נו:

ב מיי׳ פ״ב מהלכות אבל הלכה ט סמג לאוין רלה טוש"ע שם: גמיי פ"י מהלי גירושין הלכה ז סמג עשין נ טוש"ע שם:

ביש עם. ד ד מיי' פי"ח מהל' איסורי ביאה הלכה ב טוש"ע שם: ה ה מיי' פ"א מהלכות

מעשר הלכה ב טוש"ע :05 ט. ל ר מיי' פ"ו מהל' תרומות הלכה ז טוש"ע שם: ז ז מיי פ"ח מהלכות יבום הלכה ט סמג עשין כב

:סעיף ד מניי פי"ב מהלי גירושין הלכה טו סמג ח ה מני עשין נ טוש"ע שם סימן יו :סעיף

וסימן קעו

ש ט מיי׳ פ"ג מהלכות שגנות הלכה א: י י מיי׳ שם הלכה ב:

תורה אור השלם דְּרֶכֶּיהְ דַּרְכֵּי נֹעַם וְכָל נְתִיבֹתֶיהְ שְׁלוֹם: ם... משלי ג יז

2. וּבַת כֹּהֵן כִּי תִּהְיֶה אַלְמְנָה וּגְרוּשָׁה וְזֶרַע אֵין לָה וְשָׁבָה אֶל בִּית אָבִיהְ יִי יְּשָּׁרָי יֶּגְילְ בְּיִּגְיּבְּי מִּאֶבֶל וְכָל זְר לֹא יֹאכַל תֹאבֵל וְכָל זְר לֹא יֹאכַל ויקרא כב יג בו: ומֵת אַחַד מֵהֶם וֹבֵן אֵין לו לא תהיה אשת המת הַחוּצָה לְאִישׁ זֶר יְבְמָה יָבַא עָלֶיהָ וּלְקָחָה לוֹ לאשה ויבמה:

דברים כה ה 4. אוֹ הוֹדַע אֵלְיו חַטְּאת אַשר חַטַא והביא קרבַּנוּ שָׁעִירַת עוֹּים תְּמִימָה נְקַבְה עַל חַטָּאתוֹ אֲשֶׁר נְקַבְה עַל חַטָּאתוֹ אֲשֶׁר ויקרא ד כח

ברק האשה רבה הא דתנן והולד ממזר מזה ומזה אמרינן בגמ' משני ממזר

תום' חד מקמאי

בממזרת ומראשון ממזר מדרבנן ואסור בישראלית ובממזרת נמי אסור דאין ב״ד מתנין לעקור דבר מן . התורה בידים אלא כשב תעשה כגון שופר ולולב שאין דוחים את השבת וכיוצא בהן אבל לעשות סיג וגדרים לפי העת והזמן יש להן סיג הפקר אפילו לעקור בידים. הפקו אפירי לבקה בי ב. והוי יודע דהא דקתני הולד ממזר מזה ומזה דוקא כשהחזירה הראשון בלא גט השני נהי שאסורה לחזור לו אבל אינו ממזר אפי׳ מדרבנן וכן שני אם החזירה לאחר שנתן לה הראשוז גט אף על פי

אין הולד ממזר דתנן בהאי

האשה. איידי דאיירי לעיל ביש מותרות בפסול תרומה ומעשר קתני נמי הא פירקא בתריה דאיירי נמי בהכי דקתני היתה בת לוי נפסלה מן המעשר בת כהן מן התרומה:

הולד ממור מוה ומוה. אר"י דאפילו לאחר שנתן הראשון גט הוי ממזר מן השני מידי דהוה אראשון °שהולד ממזר ממנו: בכלל דרישא ברשות ב"ד ובעד

אחר אלמא עד אחר מהימן מנדן. למאי דס״ד השתא דעד אחד מהימן מדאורייתא הא דקרי ליה ברשות ב"ד לפי שיש דברים שאין נאמן להם ולריכה לישאל לב"ד להתירה לינשא על פיו אבל בשנים הדבר ידוע שהיא מותרת ואע"ג דסבור עכשיו דנאמן מן התורה כמו שנים מ"מ אסורה לחזור (כ) דבעד אחד הוה לה למידק אע"פ שהאמינתו מאיר מחייב. מורה: רבי וממשכנים אותו אם אומר שלא י) להבי׳ ולא דמי לשאר (ג) חייבי חטאות

לענין תרומה מק"ו ומה במקום שלא עשה דניחא להו בכפרה ולא בעי משכונים: ולד מן הראשון כולד מן השני לפוטרה מן ומה הייבום עשה מתים כחיים מקום שעשה ולד^ימן הראשון כולד מן השני לפוסלה מן התרומה אינו דין שנעשה מתים כחיים ת"ל יוזרע אין לה והא אין לה ונעשה ולד מן הראשון כולד מן השני לענין יבום מק"ו ומה במקום שלא עשה מתים כחיים לענין תרומה עשה ולד מן הראשון כולד מן השני מקום שעשה מתים כחיים לענין יבום אינו דין שנעשה ולד מן הראשון כולד מן השני ת"ל יובן אין לו והא אין לו ולא נעשה ולד מן הראשון כולד מן השני לתרומה מק"ו מה במקום שעשה מתים כחיים לפומרה מן הייבום לא עשה ולד מן הראשון כולד מן השני מקום שלא עשה מתים כחיים לענין תרומה אינו דין שלא נעשה ולד מן הראשון כולד מן השני תלמוד

לומר אין לה והא יש לה:

הדרן עלך יש מותרות

האשה פאשהלך בעלה למדינת הים ובאו ואמרו לה מת בעליך וניסת ואח"כ בא בעלה תצא מזה ומזה וצריכה גם מזה ומזה ואין לה כתובה ולא פירות ולא מזונות ולא בלאות לא על זה ולא על זה ואם נפלה מזה ומזה תחזיר והולד ממזר מזה ומזה יולא זה וזה מטמא לה יולא זה וזה זכאים לא במציאתה ולא במעשה ידיה ולא בהפרת גדריה יהיתה בת ישראל נפסלה מן הכהונה "ובת לוי מן המעשר יובת כהן מן התרומה ואין יורשין של זה ויורשין של זה יורשין את כתובתה יואם מתו אחיו של זה ואחיו של זה חולצין ולא מייבמין ר' יוסי אומר כתובתה על נכסי בעלה הראשון רבי אלעזר אומר הראשון זכאי במציאתה ובמעשה ידיה ובהפרת נדריה רבי שמעון אומר ⁹ביאתה או חליצתה מאחיו של ראשון פומרת צרתה ואין הולד ממנו ממזר ואם ניסת שלא ברשות מותרת לחזור לו ניסת על פי ב"ד תצא ופטורה מן הקרבן לא ניסת על פי ב"ד תצא וחייבת בקרבן יפה כח ב"ד שפומרה מן הקרבן יהורוה ב"ד לינשא והלכה וקלקלה חייבת בקרבן שלא התירוה אלא לינשא: גמ' מדקתני סיפא נשאת שלא ברשות מותרת לחזור לו שלא ברשות ב"ד אלא בעדים מכלל דרישא ברשות ב"ד ובעד אחד אלמא עד אחד נאמן ותנן נמי יהוחזקו להיות משיאין עד מפי ייעד ואשה מפי אשה ואשה מפי עבר ומפי שפחה אלמא עד אחד מהימן ותנן גמי ∘יעד אחד אומר אכלת חלב והוא אומר לא אכלתי פמור מעמא דאמר לא אכלתי 'הא אישתיק מהימן אלמא עד אחד מהימן מדאורייתא מנא לן דתניא יאו הודע אליו המאתו "ולא שיודיעוהו אחרים יכול אע"פ שאינו

מכחישו יהא פטור תלמוד לומר או הודע אליו מ"מ היכי דמי אילימא דאתו תרי ולא קא מכחיש להו קרא, למה לי אלא לאו חד וכי לא קא מכחיש ליה מהימן ש"מ עד אחד נאמן וממאי רמשום דמהימן דלמא משום דקא שתיק ₪ ושתיקה כהודאה דמיא תדע דקתני סיפא ∞אמרו שנים אכלת חלב והוא אומר לא אכלתי פטור רבי מאיר מחייב אמר ר' מאיר קל וחומר ® אם הביאוהו שנים אכלת חלב והוא אומר לא שנים לידי מיתה חמורה לא יביאוהו לידי קרבן הקל אמרו לו למה אם ירצה לומר מזיד הייתי רישא מ"מ

ותחזור לזיקה אם ימות בנה לאחר זמן: דרכיה דרכי נועם. וזו שהיה לה בן ולא נוקקה ליבם וניסת לשוק ומת בנה אם תאמר תחלוץ הרי היא מתגנה על בעלה הילכך על כרחך בן אין לו בשעת מיתה קאמר והרי יש לו:

האשה.

סריקא. ריקא כמו אילן סרק (ב"ב דף כז:): ולא נעשה מתים כחיים.

הדרן עלך יש מותרות

בגמרא מסיפא: סלא מוה ומוה.

דבעיא גט משני מפרש בגמראי:

מזונות. ואפילו מה שלותה ואכלה

מחמיו: בלחות. ואפילו שחיהת בגדים

שהיו לה לא תוליא משם: והולד

ממור מוה ומוה. אם ילדה משני

ממזר גמור ואם שוב החזירה ראשוו

וילדה לו הוי ממזר מדבריהם:

נפסלה מן הכהונה. משום זונה:

מן המעשר. קנסא וכן תרומה

דרבנן: יורשין לסובסה. בגמרא [66.]

פריך כתובה מאי היא: חולפין.

אחיו של ראשון מדאורייתא חולך

ורבנן גזור דלא לייבם ואחיו של שני

באו ואמרו לה כו'

בעד אחד כדדייקינן

כשאר אשת איש שזינתה דהך לאו אנוסה היא. ואע"ג דהימנוהו רבנן לעד אחד באשה משום עיגונא טעמא גליון הש"ם מאי משום דהיא גופא דייהא עד תום' ד"ה הולד ממזר וכו' שהולד ממזר ממנו. דידעה בקושטא ומינסבא והא דלא דייקא קנסי לה: ולריכה גע מוה עי׳ לעיל דף מט ע״ב ומוה. אם תרצה להנשא לאחר. וטעמא

הגהות הב"ח (ה) גם' ק"ו ומה אם: (ב) תום' ד"ה מכלל וכו' (ג) ד"ה כ' מאיר וכו' חייבי מטאות. נ"ב ע" בערכין דף כא ופ' אמרו לו דף יב במ"ש המוס' בד"ה או דלמה:

מוד"ה חונוה נווני

מוסף רש"י

ואין יורשין של זה ריורשין של זה. כניס שיש לה מזה ומזה (כתובות נג.). ביאתה או חליצתה מאחיו של ראשון פוטרת צרתה. פוטרת היא לכתחילה את לרתה, שהרי היא כשאר נשים לגבי יבם, דלא קנסוה רבנן מיבס, דודאי שריא ליה שאנוסה א.). ואם ניסת שלא ברשות מוחרת לחזור לו. לראשון ועל פי עדים שאמרו לה שנים מת בעלד. ולפיכך מותרת לראשון שהרי אנוסה היא ששנים אתרו לה דאונס בישראל שלי (כריתות יא:). **הורוה** ב״ד לינשא. על פי עד ה״ד לינשא על פי עד החד דחי בשני עדים לח לריך כ"ד (המפרש הוריות ב.). עד אחד אומר אכלת חלב. נשוגג וחייב לתה קרבן (קדושין סה:). הא אישתיק מהימן. העד וכשר הקרבן וחין כחן משום חו הודע חטאתו ולא שיודיעוהו לחרים (שם). או הודע אליר. משמע מעלמו ולא שיודיעוהו אחרים (בריתות איה:). אמרו לו שנים אכלת חלב. שונג והוא אכאון ווצב. קונג וזווא אומר לא אכלתי פטור. שהיה יכול לומר מזיד הייתי ויפטר מן הקרבן, אף כשאמר לא אכלתי פטור, דמה לו לשקר (ב"מ ג:). את הריאוהו שוית לידי מיתה חמורה. כגון אס העידו בו שהרג את הנפש . כריתות יא:). אם ירצה: לומר מזיד הייתי. אם לרצה לומר מזיד הייתי. אם היה רולה לפטור עלמו

חולך מדרבנן משום גזירה שמא יאמרו גירש זה ונשא זה כו' כדמפרש בגמ' (לקמן פח:) גבי גט: ביאסה או **חלילמה.** ארישא פליג דקתני לא מייבמין: וחין הולד ממור. אם החזירה הרחשון: ניסת שלח ברשות. ב"ד שבאו שני עדים ואמרו מת בעליך וניסת מעלמה שהרי לא היתה לריכה להיתר ב"ד: מותרת לחזור לו. דאנוסה היא: ופטורה מן הקרבן. דיחיד שעשה בהוראת ב"ד פטור: שלא על פי ב"ד. אלא בעדים חייבת קרבן דשוגגת היא ואין זה אונס להפטר מן הקרבן דאיבעי לה לאמתוני: גבז' הא אישתיק מהימן. ולא אמרינן חולין לעזרה קא מייתי: אי נימא תרי. אמרו לו אכלת חלב: וכי לה מכחיש ליה מהימן. אלמה עד אחד מהימן באיסור והיתר דקא מייתי חטאת אפומיה ומיתאכלא דאי לא מהימן היכי מתאכלא דלמא חולין בעזרה נינהו: ומה אם ירלה לומר מויד הייםי. הרי זה נאמן לפטור

עלמו מקרבן דאין עדים מלו

להכחישו בהא הילכך אי אמר נמי לא

אכלתי נאמן. ומדאיפליגו בהא מכלל

דרישא עד אחד אומר אכלת כו' דדייק

מינה הא אישתיק חייב דברי הכל היא:

אין מיים ביים המקר ביים המקר ביים המקר בישראלית. ו"ים לעולם הוי פרקן אמרו לה מת בעליך ונשאת ואח"כ אמרו לה קיים היה באותה שעה תצא מזה ומזה והולד ראשון ממזר והאחרון אינו ממזר מין ולאחר מיתת הא' אינו ממזר כך לאחר גט הראשון אינו ממזר מדאורייתא אלא מדרבנן. וראייתם הא דפרכי׳ בשמעתא [דף צד] דעד אחד ביבמה וכ"ת לא דק הא מדקתני סיפא הראשון ממזר מן השני אפי׳ לאחר גט הראשון והא דקתני סיפא גבי קיים היה באותה שעה האחרון אינו ממזר הכי קאמר אינו ממזר מדאורייתא אלא מדרבנן. וראייתם הא דפרכי׳ בשמעתא [דף צד] דעד אחד ביבמה וכ"ת לא דק הא מדקתני סיפא הראשון ממזר והאחרון אינו ממזר ש"מ דוקא קתני ומפרש הכי מדקתני סיפא האחרון אינו ממזר ומאי אינו ממזר ומאי אינו ממזר מדאורייתא אבל מדרבנן הוי ממזר מכלל דרישא דקתני ממזר מדאורייתא קאמר וזה הפי רחוק מן הדעת מאד בכמה תשובות. חדא דהיכי פשיטא בשה אינו ממזר מדאורייתא אינו בינום לוב בינו להיד בינות המדינה להיד המשון ואחרון ממזר בדקוני רישא והולד ממזר מזה ומוזה דפירושו לראשון מדרבנן ולשני מדאוריות א מיות דאדרון ממזר מדרבנן ליותני הולד ראשון ואחרון ממזר בדקתני רישא והולד ממזר מזה ומוזה דפירושו לראשון מרובנן וליות מוזר בינות בישראלית ה"נ האי אינו ממזר כלל אפ"י דרבנן ל). (עיין לעיל סוף פ" החולץ גבי הכל מודים בכא 3) ועוד דלא אשכחן בשום דוכתא על הנדה ועל הסוטה וכר "דאין להיות ממזר בינות של המודר בישראלית ה"נ האי אינו ממזר כלל אפ"י דרבנן ל). (עיין לעיל סוף פ" החולץ אינו ממזר וכר הימם מותר בישראלית ה"נ האי אינו ממזר כלל אפ"י דרבנן ל). (עיין לעיל סוף פ" החולץ אינו ממזר וכר דינות מודר בינות מודר בלל היות המודר בלא השכחן בשום דוכתא על הנדה ועל הסומר בלל היות המודר בל היות המודר בל היות המודר בל היות המודר בלל היות המודר בלל היות המודר בלל היות המודר בל היות המודר בלל היות המודר בלינות המודר בלל היות המודר בלינות המודר בל היות המודר בל היות המודר בל היותר בלל היותר בל ה הולד ממור בעולם דליתני (אינו) [דהוי] ממור שיה׳ שכ׳ הרב המחבר ז"ל דעל הסוטה דרך נישואין ממור מדרבנו) ועוד אם איתא הוי ממור מדרבנו וצ"ע (אי"ש) [א"כ] דהא דקתני רישא הולד ממור מזה ומזה אפי׳ לאחר גט ראשון הולד משני מדרבנן התי בתוכה בתוכה במוכה ב